

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

THS. HOÀNG THANH TÚ
httu@fit.hcmus.edu.vn

Tài liệu tham khảo

- ❑ Giáo trình Pháp luật đại cương, GS.TS. Mai Hồng Quỳ (chủ biên), NXB Đại học Sư phạm, 2015
- ❑ ĐHQG TP.HCM, Trường ĐH Kinh tế - Luật, Tài liệu học tập Lý luận Nhà nước và Pháp luật, Lê Vũ Nam (chủ biên), NXB ĐHQG TPHCM, 2019
- ❑ Giáo trình Pháp luật đại cương - Dùng trong các trường Đại học, Cao đẳng và trung cấp, TS. Lê Minh Toàn, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, 2022

BÀI 5:

THỰC HIỆN PHÁP LUẬT, VI PHẠM PHÁP LUẬT, TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

Nội dung

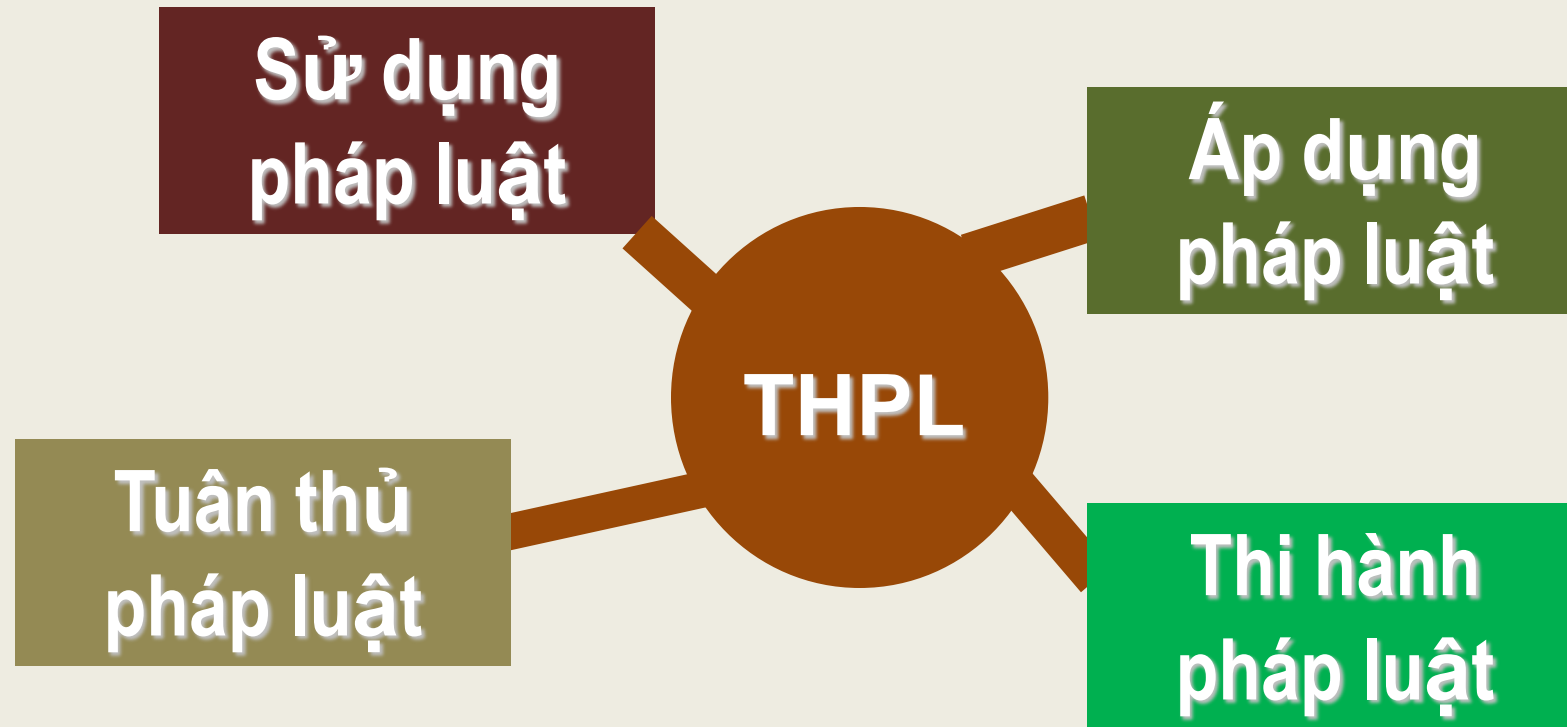
1. Thực hiện pháp luật
2. Vi phạm pháp luật
3. Trách nhiệm pháp luật

1.1. Khái niệm Thực hiện pháp luật

- Là hành vi hợp pháp
- Là hoạt động có mục đích
- Do chủ thể pháp luật thực hiện
- Mục đích nhằm hiện thực hóa các quy định của pháp luật.

1.2. Hình thức Thực hiện pháp luật

1. Tuân thủ pháp luật

- Không thực hiện điều PL cấm

2. Chấp hành pháp luật (thi hành PL)

- Thực hiện điều PL yêu cầu

3. Sử dụng Pháp luật

- Thực hiện điều PL cho phép

4. Áp dụng Pháp luật

- Hoạt động của CQNN, người có thẩm quyền

1. Không được sử dụng chất kích thích, không lái xe trong tình trạng say xỉn (Tuân thủ PL)
2. Thực hiện nghĩa vụ quân sự, đóng thuế (Thi hành PL)
3. Cơ quan đăng ký doanh nghiệp cấp giấy chứng nhận kinh doanh cho các doanh nghiệp đủ điều kiện (Áp dụng PL)
4. Pháp luật cho phép người dân đảm bảo quyền nhân thân, danh dự (sử dụng PL)

2. Vi phạm pháp luật

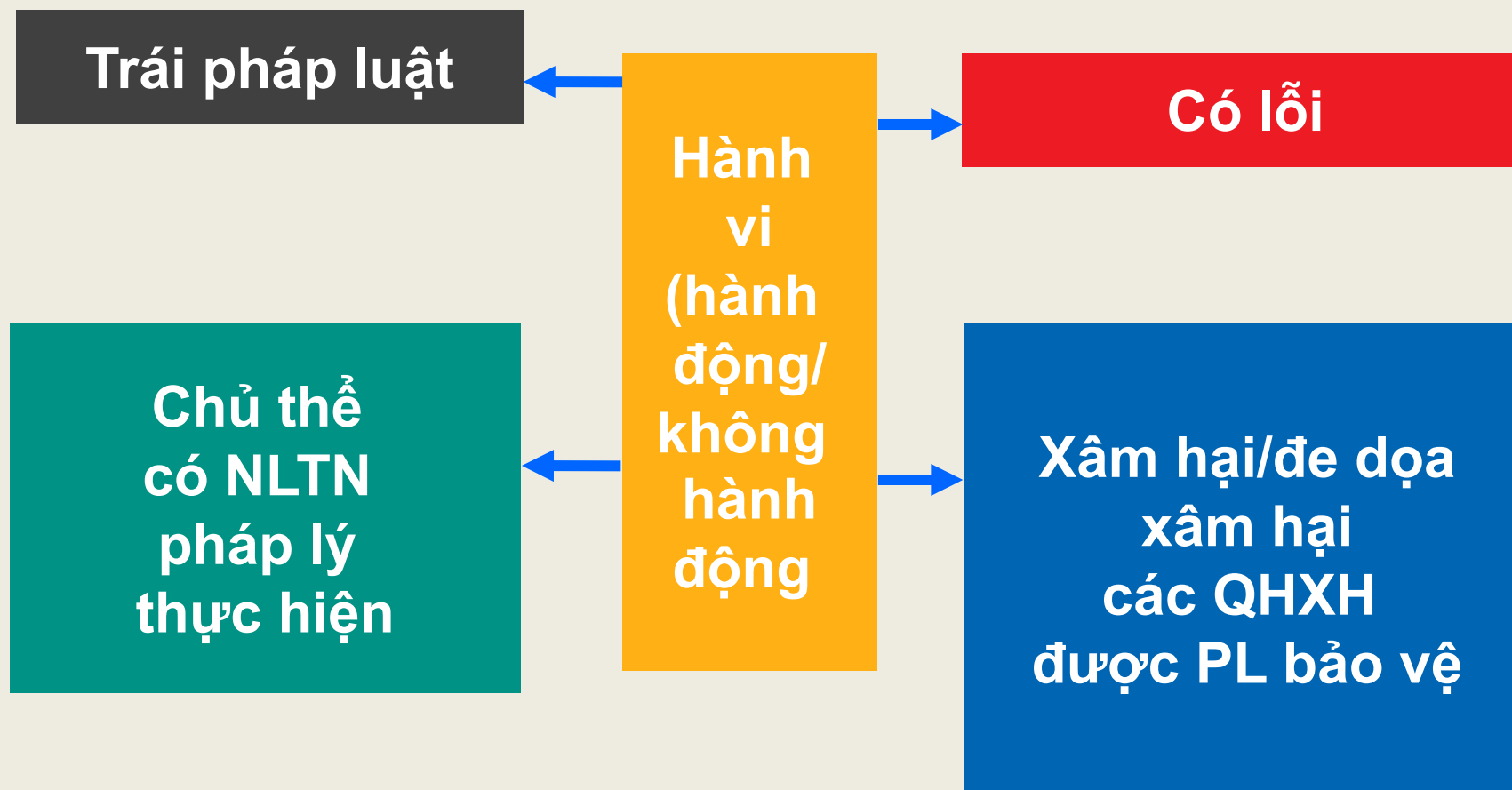
- Tình huống: Lái xe taxi vượt đèn đỏ và khi bị CSGT tuýt còi đã đâm thẳng và hất CSGT lên nóc xe?

2.1. Khái niệm Vi phạm pháp luật

VPPL là hành vi trái pháp luật, có lỗi do chủ thể có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện, xâm hại tới các QHXX được pháp luật bảo vệ

2.2. Đặc điểm Vi phạm pháp luật

HÀNH VI XÁC ĐỊNH?

**SUY
NGHĨ**

HÀNH ĐỘNG

**VI PHẠM PHÁP
LẬT**

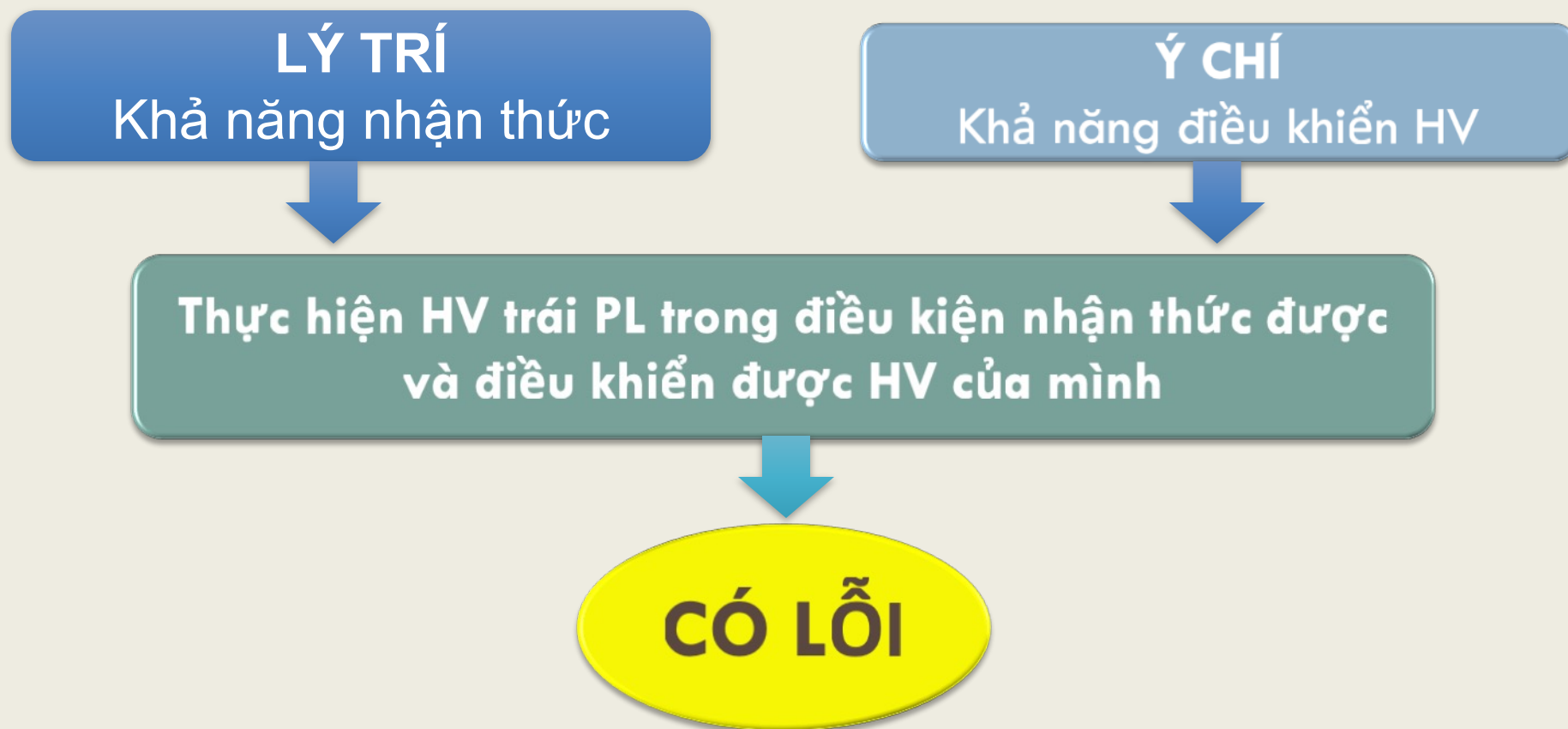
**KHÔNG HÀNH
ĐỘNG**

TÍNH TRÁI PHÁP LUẬT?

LỖI CỦA CHỦ THỂ?

Lỗi là trạng thái tâm lý phản ánh thái độ của chủ thể đối với HV trái PL của mình cũng như hậu quả của hành vi đó

VI PHẠM PHÁP LUẬT

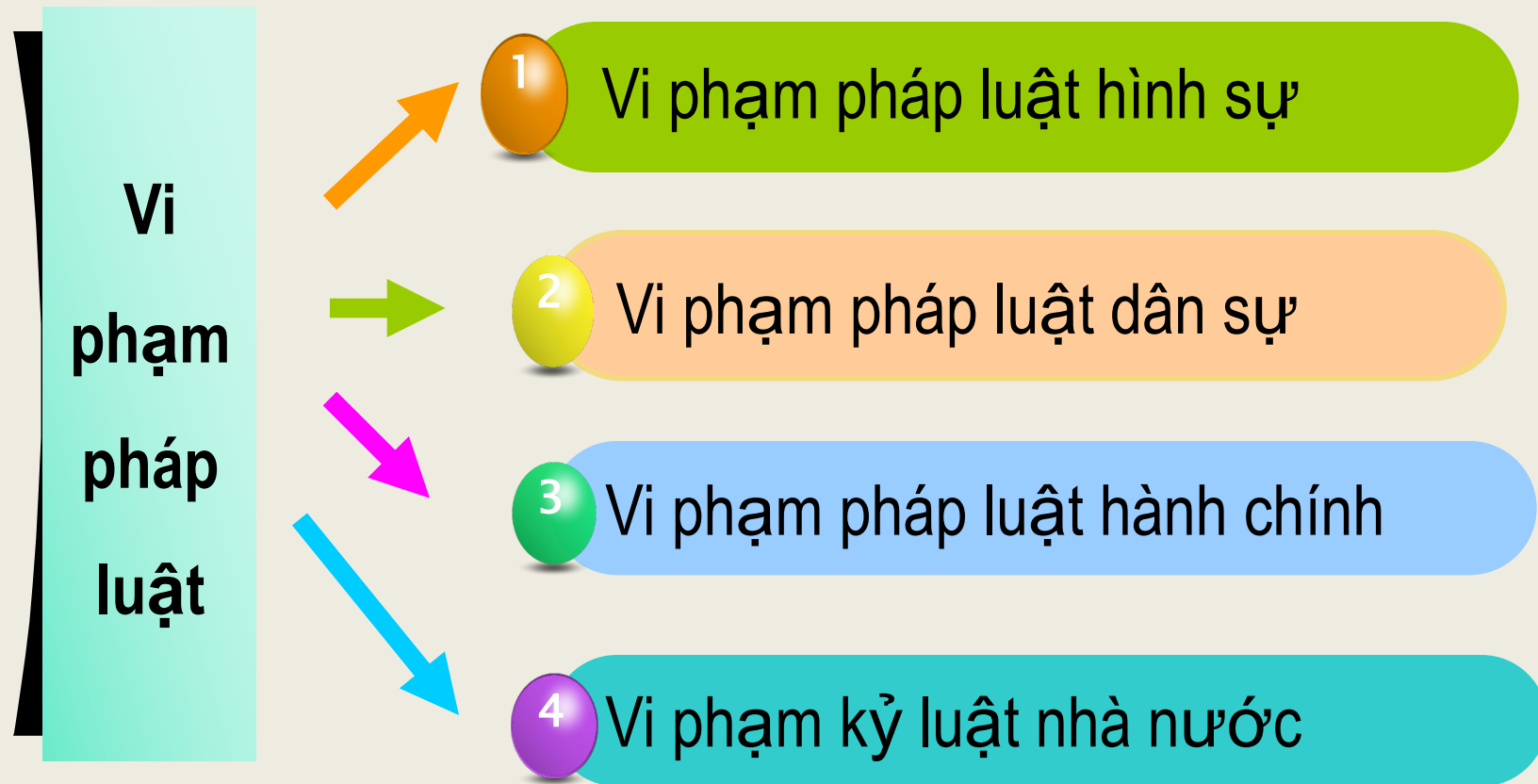
```
graph TD; A[VI PHẠM PHÁP LUẬT] --> B[LÀ HÀNH VI XÁC ĐỊNH]; A --> C[HÀNH VI CÓ TÍNH CHẤT TRÁI PHÁP LUẬT]; A --> D[CÓ LỖI CỦA CHỦ THỂ];
```

LÀ HÀNH
VI XÁC
ĐỊNH

HÀNH VI
CÓ TÍNH
CHẤT
TRÁI
PHÁP
LUẬT

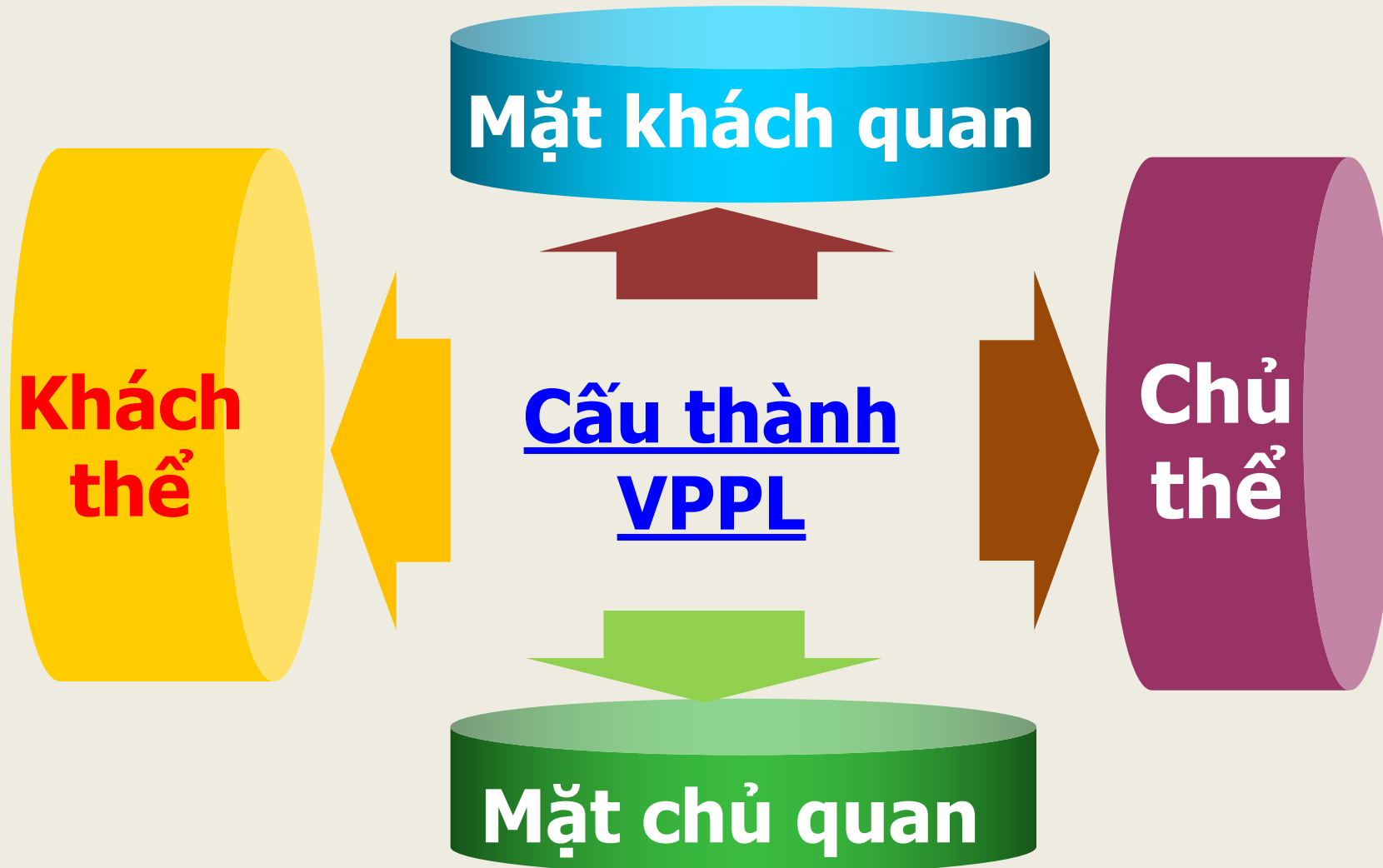
CÓ LỖI
CỦA CHỦ
THỂ

2.3. Phân loại VPPL

2.4. Cấu trúc VPPL

CHỦ THỂ

Là những tổ chức và cá nhân có năng lực trách nhiệm pháp lý

KHÁCH THỂ

Là những quan hệ xã hội được pháp luật bảo vệ bị xâm hại

MẶT KHÁCH QUAN

Là những biểu hiện ra bên ngoài của VPPL (hành vi; hậu quả; MQH nhân quả)

MẶT CHỦ QUAN

Là những biểu hiện tâm lý của chủ thể, bao gồm:

- Lỗi
- Động cơ
- Mục đích

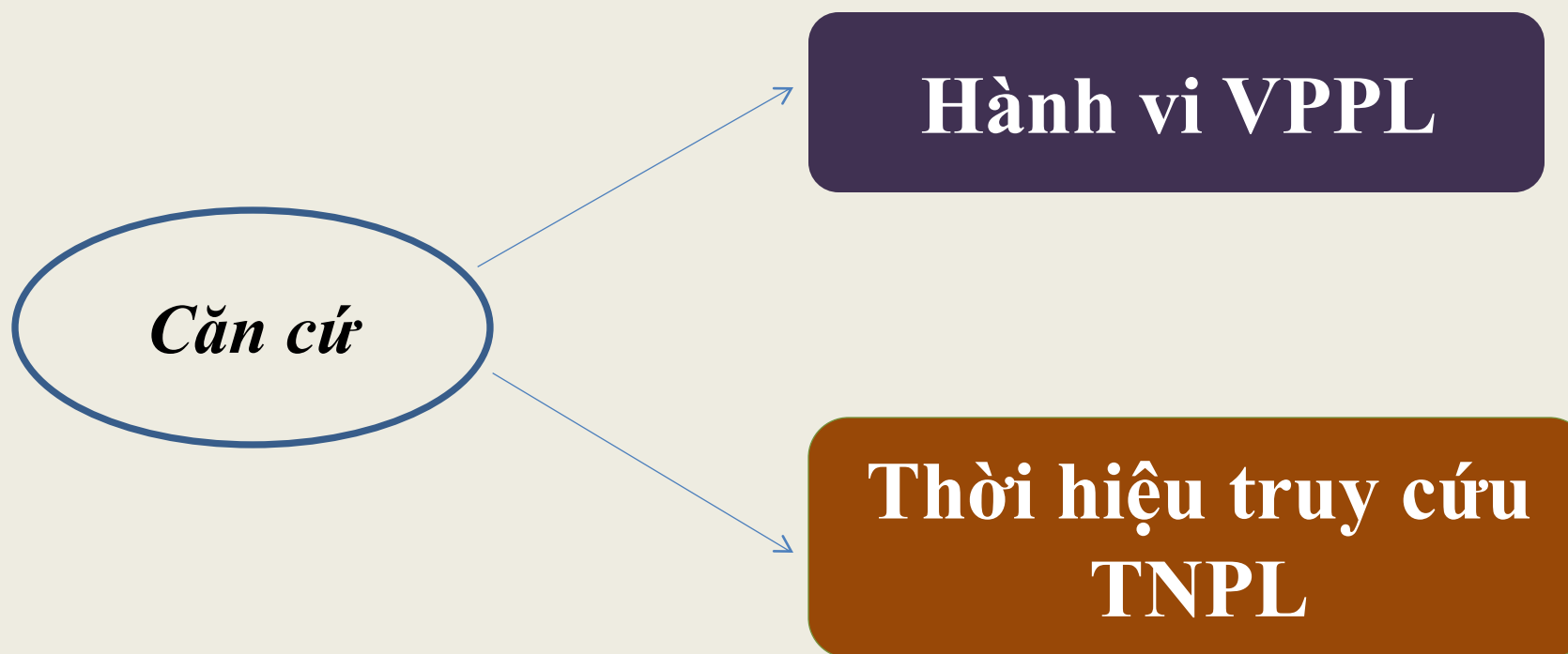
Lỗi cố ý trực tiếp: Chủ thể VP nhận thấy trước hậu quả, nhưng mong muốn điều đó xảy ra.

Lỗi cố ý gián tiếp: Chủ thể VP nhận thấy trước hậu quả, tuy không mong muốn nhưng để mặc cho nó xảy ra.

Lỗi vô ý do quá tự tin: Chủ thể VP nhận thấy trước hậu quả, nhưng hy vọng, tin tưởng điều đó không xảy ra.

Lỗi vô ý do cầu thả: Chủ thể VP do khinh suất, cầu thả mà không nhận thấy trước hậu quả, mặc dù có thể nhận thấy và cần phải nhận thấy trước.

3. Trách nhiệm pháp lý

Trách nhiệm pháp lý

- ❑ Là hậu quả bất lợi do có hành vi VPPL
- ❑ Thể hiện việc CQNN (người có chức vụ) có thẩm quyền
- ❑ Áp dụng đối với người đã có lỗi trong việc VPPL
- ❑ Một hoặc nhiều biện pháp cưỡng chế (chế tài xử lý) của nhà nước do ngành luật tương ứng quy định.

Phân loại TNPL

